

Raadsinformatiememo

Datum dinsdag 10 december 2019
Ons kenmerk 19.060027
Aan De gemeenteraad en steunfractieleden
Kopie aan
Van College van burgemeester en wethouders
Steller Antoon Groot
Onderwerp Raadsinformatiememo voortgang en planning Regionale Energie Strategie (RES)

Geachte dames en heren,

Om uw rol in het proces van de Regionale Energie Strategie (RES) goed in te kunnen vullen is het belangrijk dat u goed geïnformeerd blijft over de voortgang en planning. Om hierin te voorzien heeft het programmateam RES een informatiebrief opgesteld voor heel Noord-Holland Noord. Voor Schagen heb ik deze aangevuld met extra informatie gericht op de Noordkop en onze gemeente. Deze aanvullingen zijn voor de herkenbaarheid ingekaderd in de tekst. U vindt de informatiebrief onderaan deze memo.

Namens het college van burgemeester en wethouders,
De portefeuillehouder,

Hans Heddes

Informatiebrief 'rol van de volksvertegenwoordigers tijdens RES-proces'

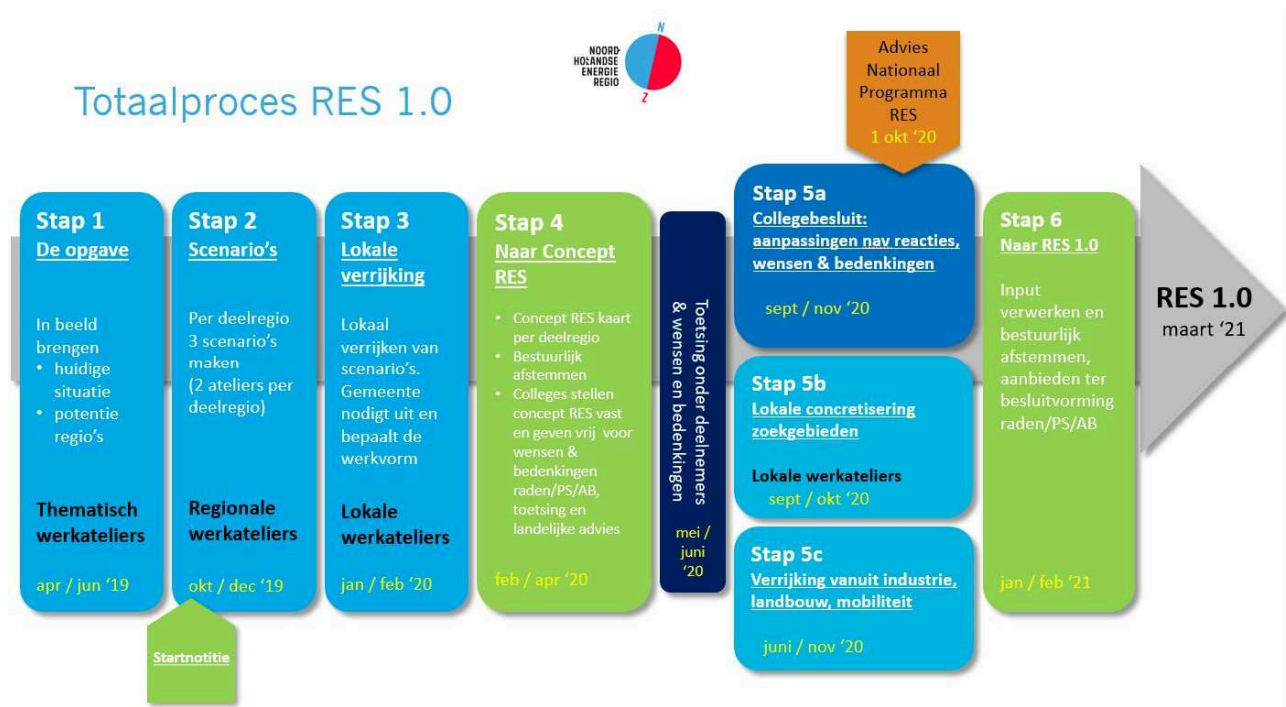
Regionale Energie Strategie in Noord-Holland Noord

Stand van zaken 2 december 2019

Aanleiding

De koepels - VNG, IPO en UVW - hebben het Klimaatakkoord ondertekend. We kunnen dus verder met het opstellen van een Regionale Energie Strategie (RES), waarin tot 2030 de opgaven van 'duurzame elektriciteit opwek' en 'aardgasvrij maken van de gebouwde omgeving' uit het Klimaatakkoord worden uitgewerkt. In deze informatiebrief beschrijven we zo volledig mogelijk het proces waarmee de concept-RES tot stand komt, en hoe dit verder wordt uitgewerkt tot de RES 1.0. De focus van de beschrijving ligt op de rol van de raadsleden, statenleden en AB-leden tijdens het RES-proces.

Het RES-proces, zie schema, is in lijn met de gedachte van de Omgevingswet: ruimte geven aan initiatieven uit de samenleving, met behoud van verantwoordelijkheid voor omgevingskwaliteit bij de overheid. Voor de gemeenteraad betekent dat een veranderende rol: minder bevoegdheden, meer sturen op hoofdlijnen en meer in dialoog met de samenleving.

Besluitvorming: de startnotitie over uitgangspunten RES-proces

De startnotitie vormt de start van het proces om te komen tot een gedragen RES. De startnotitie beschrijft de aanpak, de organisatie en besluitvorming. Uitgangspunt is een bottom-up participatief proces, er worden geen kader stellende uitspraken gedaan over de inhoud van de RES. De startnotitie is vastgesteld door de gemeenteraden, Provinciale Staten PNH en het Algemeen Bestuur HHNK. De procesafspraken uit de startnotitie worden inmiddels uitgevoerd.

Voorafgaand aan de besluitvorming over de startnotitie zijn verschillende informatiemomenten voor raadsleden georganiseerd (o.a. technische briefing NHN, regionale raads(informatie) bijeenkomsten, informatiebijeenkomst lokale raad).

Stap 1 t/m 3

Beeldvorming: beoordelen en verrijken van scenario's in lokale ateliers (okt '19/febr '20)

In een '[foto-document energie en ruimte](#)' (stap 1) is in beeld gebracht, wat er al opgewekt wordt aan hernieuwbare energie, wat er nog in de pijplijn zit en wat de theoretische potentie is om hernieuwbare energie op te wekken. Vervolgens brengen deskundigen en belanghebbenden, waaronder ambtenaren van de betrokken gemeenten, per deelregio in kaart wat de mogelijkheden zijn om hernieuwbare energie op te wekken. Dit gebeurt aan de hand van scenario's, waarin gekeken wordt naar mogelijke locaties voor windmolen en zonneweiden. Scenario's zijn geen eindproduct, maar een onderdeel van het proces om te komen tot de concept RES.

De scenario's worden gemaakt in scenarioateliers in de deelregio's (stap 2), waarvoor professionals met verschillende disciplines van gemeenten, provincie, maatschappelijke organisaties, energiebedrijven worden uitgenodigd. Ook volksvertegenwoordigers worden uitgenodigd, om een beeld te krijgen van de gesprekken en het proces.

De scenario's worden vervolgens per gemeente in lokale ateliers besproken (stap 3). Tijdens de lokale ateliers wordt in gesprek met de lokale samenleving verkend, waar wel draagvlak voor is, waarvoor niet, en eventueel onder welke voorwaarden. Raadsleden kunnen hieraan deelnemen, net als statenleden en AB-leden van het waterschap. De gemeenten organiseren deze lokale ateliers. Het is aan de gemeenten zelf om eventueel ook een atelier voor raadsleden te organiseren. De scenario's per deelregio worden daarnaast ook toegelicht in de regionale raadsinformatie bijeenkomst in januari 2020. Ook statenleden en AB-leden van het waterschap worden hiervoor uitgenodigd.

De resultaten uit de ateliers worden verwerkt in de concept-RES.

De regionale scenario ateliers voor de Noordkop zijn gehouden op 6 november en 18 december 2019.

In Schagen koppelen we het lokale traject van de RES zoveel mogelijk met het traject van de Omgevingsvisie. Daarnaast maken we een koppeling met de landschapsanalyse die in ontwikkeling is. Concreet leidt dat tot de volgende planning voor begin 2020:

Week van 13-17 januari "Week van de Omgevingsvisie"

Deze week staat in het teken van het ophalen van de belangrijkste waarden voor de gemeente Schagen: wat vinden we belangrijk om te beschermen en/of te versterken? Op 13 januari vindt een expertbijeenkomst plaats met lokale belanghebbende partijen. De rest van deze week vinden hierover op diverse plaatsen binnen de gemeente (bij supermarkten, winkelcentrum, scholen, weekmarkt, etc.) gesprekken plaats. De energietransitie in brede zin is ook onderdeel van deze gesprekken. Wat uit de expertbijeenkomst en de gesprekken komt nemen we ook mee als input voor de RES.

15 januari Regionale Raadscommissie Noordkop informatiebijeenkomst

Tijdens deze informatieve RRN bijeenkomst worden de uitgewerkte scenario's voor de Noordkop en de regio's West-Friesland en Alkmaar gepresenteerd, als voorbereiding op de lokale ateliers.

20 januari Lokaal atelier RES Schagen

Op deze avond gaan we met belanghebbende partijen uit gemeente Schagen de zogenaamde lokale verrijking van de regionale scenario's voor de Noordkop bespreken. Dit doen we met grotendeels dezelfde genodigden als de expertbijeenkomst Omgevingsvisie van 13 januari. Zo kunnen we de waarden voor Schagen die tijdens die bijeenkomst zijn besproken direct inzetten om de scenario's aan te toetsen. Raadsleden kunnen deze bijeenkomst als toehoorder bijwonen.

27 januari Raadsbijeenkomst Omgevingsvisie

Deze bijeenkomst is vergelijkbaar met die van 13 januari, maar dan specifiek met raads- en steunfractieleden.

3 februari Raadsbijeenkomst RES en Landschapsanalyse Schagen

Deze bijeenkomst is vergelijkbaar met die van 20 januari, maar dan bedoeld voor raads- en steunfractieleden. De bijeenkomst wel openbaar toegankelijk. We combineren deze avond de bespreking van de RES scenario's met de presentatie en bespreking van de Landschapsanalyse Schagen. Ook de waarden voor Schagen die tijdens de raadsbijeenkomst van 27 januari zijn besproken worden meegenomen. Zo kunnen de RES scenario's echt lokaal worden getoetst aan wat we in Schagen integraal belangrijk vinden.

Stap 4.

Besluitvorming concept RES: wensen en bedenkingen (mei/juni '20)

In stap 4 vindt de uitwerking plaats van alle opgehaalde informatie uit de stappen 1 t/m 3. Deze worden vertaald naar de concept-RES. De concept-RES gaat daarbij in op:

- mogelijkheden voor regionale opwek en daarmee bereikte CO2 besparing;
- die mogelijkheden vertaald naar keuzes in zoekgebieden;
- inzicht in de beschikbare (rest)warmte bronnen, de warmte vraag en de bestaande en in ontwikkeling zijnde warmte infrastructuur;
- de gevolgen voor de energie-infrastructuur;
- al gerealiseerde projecten en plannen.

De concept-RES wordt opgesteld door de energieregio en aangeboden aan de Colleges van B&W, Gedeputeerde Staten en het dagelijks bestuur van de Waterschappen. Zij stellen de concept-RES vast en geven hem vrij voor:

- wensen en bedenkingen van de raden, staten, en
- toetsing door de betrokken deelnemers van het RES-proces, en
- beoordeling door Nationaal Programma RES (incl. commissie MER en doorrekening door PBL).

De concept-RES wordt besproken in regionale en lokale raadsbijeenkomsten. Dit vindt zoveel mogelijk plaats in reguliere regionale en lokale raadsbijeenkomsten, Statenbijeenkomsten en overleggen van de Algemeen Besturen van de waterschappen. Daarnaast zal in mei '20 een regio NHN breed overleg worden georganiseerd waarin alle raadsleden, collegeleden, bestuurders, Statenleden, leden van de dagelijks en algemeen besturen van de waterschappen binnen de regio met elkaar in gesprek kunnen gaan.

De regionale bespreking van de RES zal voor de Noordkop plaatsvinden in de geplande RRN-vergadering van 14 mei.

Nadat de raden, Staten en algemeen bestuur van de waterschappen in de gelegenheid zijn gesteld hun wensen en bedenkingen ter kennis van de colleges te hebben gebracht zal de concept-RES worden aangeboden aan het Nationaal Programmabureau (NP RES). Het NP RES legt de concept-RES voor ter doorrekening aan het Planbureau voor Leefbaarheid (PBL) en de netwerkbeheerder. Daarnaast beoordeelt het NP RES de concept-RES kwalitatief. Het advies dat uit de kwantitatieve doorrekening en de kwalitatieve beoordeling volgt, is input voor de verdere uitwerking van de concept-RES naar de RES 1.0.

Naast dat de concept-RES wordt voorgelegd aan het NP RES wordt aan de Commissie MER een advies gevraagd. Dit advies richt zich met name op het tot dan toe gevolgde proces en in welke mate het gevolgde proces voldoende heeft geleid tot een afweging tussen de verschillende milieueffecten. Het advies van de commissie MER zal verwerkt worden in de verdere uitwerking van de concept-RES naar de RES 1.0.

Parallel aan de wensen en bedenkingen wordt de concept-RES ter toetsing voorgelegd aan alle deelnemers van het proces (stap 1 t/m 3). Ook eventuele reflecties van deze deelnemers op de concept-RES zullen worden meegenomen in de uitwerking naar de RES 1.0.

Stap 5.

Beeldvorming: van concept naar RES 1.0: lokaal concretiseren van mogelijkheden (sept/nov '20)

Het college neemt een besluit over de reactienota (okt '20, stap 5a), naar aanleiding van de wensen en bedenkingen en de uitkomst van de toetsing door de betrokken deelnemers van het RES-proces. De reactienota wordt samen met de uitkomst van de beoordeling door het Nationaal Programma RES toegelicht tijdens:

- Regionale raads(informatie)avonden (oktober/november '20)
- Raadscommissie (meningsvormend) (oktober/november '20)

Daarnaast worden per zoekgebied in lokale of regionale ateliers (stap 5b) mogelijke locaties voor windmolens, grootschalige zonnedaken of zonneweides verder geconcretiseerd, in overleg met de lokale samenleving en betrokkenen. Mocht tijdens deze vertaling blijken dat een zoekgebied niet realiseerbaar is, dan bestaat de mogelijkheid om het zoekgebied te laten vervallen zodat deze in de RES 1.0 niet meer terugkomt. Eventuele keuzes hierover zullen bij de besluitvorming door de raden, Staten en algemeen besturen van de waterschappen zichtbaar worden gemaakt.

De ateliers worden georganiseerd door de gemeenten. Raadsleden kunnen hieraan deelnemen, net als statenleden en AB-leden van het waterschap. Indien gewenst kan een gemeente een eigen lokaal atelier voor de raad organiseren (optioneel).

De reactienota, de beoordeling van het NP RES, het advies van de Commissie MER en de resultaten uit de ateliers worden verwerkt in de RES 1.0. Verder zal in de periode van concept-RES naar RES 1.0 de koppeling met de andere klimaattafels (mobiliteit, landbouw en industrie) worden geconcretiseerd.

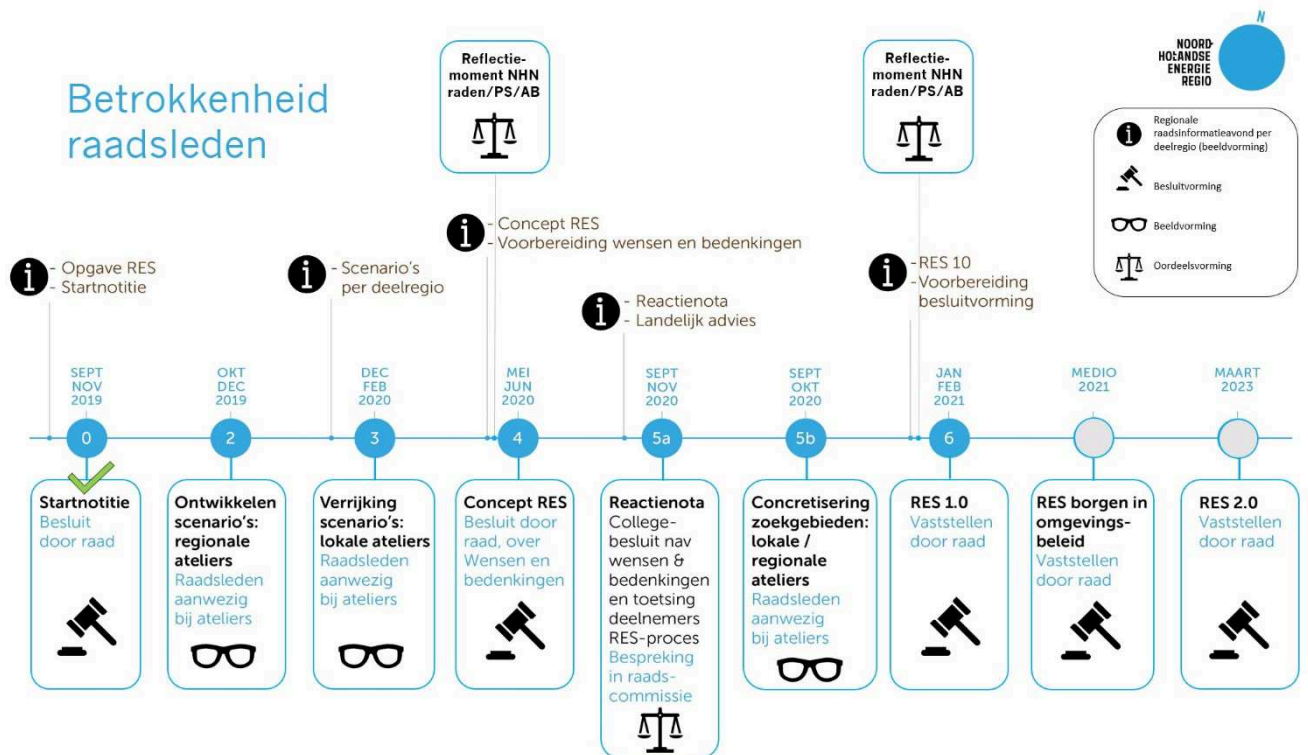
Tot slot zal in de RES 1.0 een advies worden uitgewerkt met betrekking tot de uitvoering van de RES en hoe deze op te nemen in de instrumenten van de omgevingswet.

De lokale uitwerking van stap 6 voor Schagen/Noordkop moet nog gebeuren. Voor Schagen zullen we in elk geval proberen ook hier zoveel mogelijk de aansluiting te houden met het proces van de Omgevingsvisie.

Stap 6.

Besluitvorming RES 1.0 (febr 2021)

De RES 1.0 van de energieregio NHN wordt ter besluitvorming voorgelegd aan de raden, provinciale staten en het dagelijks bestuur van het waterschap. Ter voorbereiding op het besluit worden regionale informerende/meningsvormende momenten voor volksvertegenwoordigers georganiseerd. Ook zal dan een regio NHN breed overleg worden georganiseerd waarin alle raadsleden, collegeleden, bestuurders, Statenleden, leden van de dagelijks en algemeen besturen van de waterschappen binnen de regio met elkaar in gesprek kunnen gaan.

Borging RES 1.0 in ruimtelijk beleid van gemeenten en provincie

De ruimtelijke uitwerking van de RES wordt daarna vastgelegd in het omgevingsbeleid (omgevingsvisie, -programma, -plannen) van de gemeente en provincie. Ook dit vraagt besluitvorming door de gemeenteraad, of provinciale staten.

Afhankelijk van hoe de planning van beide processen in 2020 zal verlopen, proberen we de keuzes uit de RES voor Schagen direct in de eerste versie van de Omgevingsvisie Schagen te verwerken. Als de huidige planning gerealiseerd wordt moet dat voor het grootste deel ook lukken.

Van RES 1.0 naar RES 2.0

De RES wordt om de 2 jaar geactualiseerd. Dit proces moet nog worden vormgegeven, maatschappelijke participatie in het proces is daarbij belangrijk uitgangspunt. Over de RES 2.0 vindt besluitvorming plaats door de raden, provinciale staten en het dagelijks bestuur van het waterschap.

Ook de Omgevingsvisie zal regelmatig worden geactualiseerd. Het ligt voor de hand om de actualisatie van de RES hier telkens aan te koppelen.

Meer informatie over de RES

Voor meer informatie over de RES kunt u terecht bij www.energieregionhn.nl. Of neem contact op met de Programmamanagers van de Energieregio Noord-Holland Noord: Wies Thesingh-van Eijk (WThesingh-vanEijk@alkmaar.nl) of Odile Rasch (orasch@alkmaar.nl).

Tip: schrijf je in voor onze [nieuwsbrief](#) en volg ons op [LinkedIn](#) en [Twitter](#).